

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 1. Tenentur diuites dare eleemosynam ; quod si non dederint, damnabuntur, vt rectè Christus probat hac historia iis, qui suam doctrinam explodebant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

TERTIO DIE IOVIS

QVADRAGESIMÆ.

卷之三

et mensa eius ferculorum magnificemis , sti-
pans esset multitudine famulorum, abacos ha-
beret instructos, aures pelui, vasis crystallinis,
scyphis argenteis, omni genere musicorum re-
crearetur, menu magis stet, ceterum carbassis,
omnigenus oblectatur voluptatibus , & illi
adleset ad ianam pauper lepida solididus: fame
illum pereuntur deseruerit, & intrans eis e-
duntur numquaque miserius. Vnde eis fatuus
manus oculus esse peribetur: iuxta illud D.
Ambrosii: *Falso sumem patrem*, si non paupi
occedisti. Et D. Lactantii Firmiani: *Qui futurum
pericula potest, si non succurrat occidit.* Non eum
Christus atque vestrum luxus, non pompa fa-
stus, non deliciatum, non gula, non in cibo ac-
potu superflua apparatus, non ebrietatis, nec alto-
rum mille insimul peccatorum, quoniam reus
erat, hoc enim ad alios computus renovatur, a-
lusque de his instruit processus in diuinæ iu-
stis tribunali: In hoc autem Evangelio, id il-
lum unummodo imponit, quod cum diuitijs ad
inviam circumfuerit, & se pingue, nitidu-
que bene curaret, tam parous Lazarus videret,
ne panis micas daret fame pereundi. Qucod-
cumque, velut huic pauperi xterna morte damnata
homicida, ad quam manus raptur ministeriorum infernalium, in abyssis gehennæ sepe-
lit, voracibus & temnisque flammis traditur ex-
creandus, omnis adeo subsciri expers, & nec
zone cuncta sit extenuata concedatur.

quamvirum latratus est Imperator aut mun-
di Princeps de hostibus agens triumphum, E-
lephantum, seu equorum rheda circumductus;
Angelis scilicet manibus ad fidem sublaus,
de quibus & propheta Deum sibi fingeret cur-
rum afferit triumphalem: *Curus Dei decem milia Ps. 67.*
libri multiplex, milia letitium. Ita ut [interprete] D. Avg.
te D. Augusti, diuies hoc in processu audierit Ep. 89. ad
condemnatum, non quia diues: multi enim ut Hilar. &
dicitur, ita vite meritis excellerunt, sed quia ser. 23. de
crudelis: opibus enim afflati abundans non est verbi
miseratus egenorum. Pauper ante in sui perse-
quiam salutem sententiam audiit, et infirmam: no
quia rerum omnium indigis: multi quippe ve
rebus, & virtutibus inopes condemnantur: sed
quia cum pauper esset & infirmus, ut nihil pra-
ter animam haberet, summam hanc calamita-
tem iniuncto constatique pertulerit animo. Dei in
omnibus conformis voluntati: Nobis offendit, ne
in ipso paupertatem per se: summa divinitus hono-
ratam, ne in illo divitias suisse dñatam, sed in ipso
penitentem, in illo impiebatem suos excessus habuisse:
Si scilicet in opibus diuinam cruciatissima igna, ve
tamen prius pattem patrem suscepentes finis diuitiis. Ca-
veant sibi diuites, attendant, quomodo bona sua
expendant, suis luxibus, ecclesis, vestibus, & mun-
di vanitatibus, solis exceptis pauperibus. Discat
indigis suas patienter perferte necessitates: suas
infirmitates: & quæ mundus vocat infirmita-
tia, velut diuinæ gratiae tesserae: omnes autem

Pauperi quecum processum format Christus,
qui cum in tantum esset deuolutus pauperiem,
ut nec panis micam obtinere; in tantam inci-
disser corporis infirmitatem: ut quasi cibrum
plagatum diaphantum esse videatur; ut flue-
tibus fistulis debilis, putredine ac fame manau-
eretur. Et hoc ex exercitio concessum.
Dominum deprecemur, ut ex hoc processu no-
doceat ut bene processum nostrum dispona-
mus sibi nobis. Incurrens gratia: ut autem illa
pro nobis intercedat, quae nobis eam semper
obtinet eius pedibus protulit, ac salutantes il-
lam intocemus. Ave Maria.

tibus, ut eum canes circumcingerent, vi lacerantes, ipse vero ita viribus exhaustus, in terramque projectus, ut illos a se repellere minime valeret; tantu nihilominus patientia præstaba ut nec dimitum accusaret, nec Deo obliqueretur, a quo se tantis noctuerat optimi calamitatuibus, quinimo gratias referrebat, quod tantis eum donis efficeret, diuinum amoris certissimo pignote, hanc quoque paupertatem, morbum, iulteria, velut de diuina recipiebat manu: non minus illis sibi congratulans, quam illi. Crassidit opibus suis deliciis, suis voluptatibus: Adebat Abraham patrarcha: Recepit bona in vita tua, & Lazarus similes mala. Profert sententia in parumper a deo favorem, ut illi vita adiudicetur aterna, regnumque quietis sempiternum ad quod triumpho deducatur gloriiori, Hieron. Bap. de Lanuza Tom. II.

S. I. Tenentur diuites dare eleemosynam, quod si non dederint, damnabuntur, ut recte Christus probat haec historia iis, qui suam doctrinam explodebant.

Prelegans fit ab omnibus habitus conceputus D. Ambros. a. & ut talem habet eum a Ep. 42. D. Hieron. b. quem sequitur D. Augustinus ad Sabinius quoniam horus ille, Diuina conitus maius ab ipso mundi primordio, excellens adeo ac ipsius regius nomen illi indidit *Paradiseus volup-* c. Lib. 11. *tu*; Sanctam prefigurauerit Ecclesiam in mundo divina ita plantavit potentia. In primi volutaram illo paradiso planauit: *Omnis lignum pulchrum est, & rarus, & ad vescentium suave*. Illa vero legge, ael. 2. c. 34. F f præscii- Gen. 2. 9.

S. I. Tenentur diuites dare elemosynam; quod si non dederint, damnabuntur, ut vel è Christus probat haec historia iis, qui suam doctrinam explodebant.

Erelegans fit ab omnibus habitus conce- 1 **D**
ptus D. Ambros. a. & vt talem haber eum a Ep.42.
D. Hi ron. b. quem sequitur D. Augustin. ad ab initio
mirum quod hortus ille, Divina confutis ma- b in c. 51.
nu ab ipso mundi primordio, excellens adeo se **I**,
regius, vt nomen illi indicat *Paradiso* volup. c. Lib. 11.
th. Sanctam prefigurauerit Ecclesiam in mun. de Gen. ad
do dinam ita plantatam potentiam. In primo litteram
illo paradiſo plantauit: *Omne lignum pulchrum*. c. 25. &
vixi, & ad vesicandum facie illa verò lego. ael. 2. c. 34.
F f pascui Gen. 2.9.

præscipio, ut quæque arbor fructum suum na-
Gen. 1.11. tur: et ut conformem producet: Lignum po-
miferum faciens fructum siccum genitum suum. Ideq;
ex optimâ ratione: eadem namque lex & in tuo,
& in quolibet seruari horio: de qua sic Christus
Matt. 7.10 Iustus: Omnis arbor, qui non facit fructum bonum
excidetur & in ignem mittetur. En tibi ob evan-
los preponitur Ecclesiastis: celitus horis diuinis
construnctus manilus in mundo: vide asta vi-
ge foris: dñe te Porra inscripsit non præparabunt
ad uerius eam Hic omni etas seculi arbores: ad
est omnis generis nationes: Deus qui: surgen-
tis gentium in confessi ne tuis nominis: aduocasti ipsa can-

I. *Quisque* *concluit* *anulum*, *at quoque* *in Ecclesia* *de-
bet* *etiam* *conditionis* *coadunavit* *populum*: *Be-
atum* *libi* *sicut* *os* *seculares*, *nobiles*, *plebeios*, *unctos*
maritrimonio, *cōtinentes*, *patres* *filiis*, *superiores*,
inferiores, *Nomini*, *subiectos*, *sanos*, *ultimos*,
duentes & *pauperes*, *atramen* *hac lege* *e* *vnde* *fa-*
li & *obligatione* *abclusa* *in* *quisque* *seinet* *la-*
los, *15*, *8*. *&* *in* *se* *conformem* *qualia* *ad* *os* *vos*, *ut* *ca-*
ti, *ex* *fructum* *off* *raui*. *E* *st* *lestitius* *per* *ate*, *ex-*
cu *aris* *reverentiam*, *matrimoni* *io* *ne* *si* *ide-*
lita *est* *zelum* *P* *elatus*, *beccidentiam* *ubditi* *in-*
flam *Dom* *ious*, *subiec* *i* *em* *feudata* *i* *s*, *sol-*
lici *edim* *patres*, *respec* *um* *filij*, *la* *cerdos* *pu-*
rita *em*, *in* *de* *reclu* *dum* *finis* *per* *ientiam*,
justi *ni* *patentiam*, *pauper* *soliditatem*, *di-*
ues *eleemosynam*. *Si* *vere* *huius* *statutu* *t* *fraga*
qua *dum* *non* *attulisti*, *arbor* *l* *u* *em*, *ex* *nu* *re*
dimissu *ille* *prae* *o* *Icarus* *Bayilla* *ex* *parte*
Matt., *27*, *10* *si* *a* *ba* *ro* *langua*, *iam* *secura* *ab* *radice* *ar-*
borum *posta* *est*. *Omnis* *ergo* *arbor*, *qui* *non* *fa-*
ci *fructum* *bonum*, *accidit* *in*, *O* *in* *igitur* *misere-*
te. *Hinc* *oratio* *en* *habuit* *D*, *Basil*, *de* *baptis*
mo *ad* *eos* *qui* *per* *cam* *S*. *Bayilla* *in* *Eccle-*
siam *ing* *e* *iebantur*, *&* *baptisante* *renalebantur*: *Nostris* *in* *Domino* *charitatis* *i* *qui* *ris* *quo*
intraueritis *qui* *vos* *consingulat* *obligatio* *ar-*
bores *vos* *esse* *seitate*, *quod* *merita* *huius* *Dei* *Deus*
micerordia *Gentilitatis*, *en* *em* *syd* *is*, *E*
cclesia *transplantauit* *paradisum*: *Qui* *vero* *hoc*
suo *in* *paradi* *o*, *nilla* *vol* *arborem* *infuctu-*
feram, *parati* *in* *infundam*, *non* *fuscicere*, *rec* *libi* *se-*
ta, *fa* *ere* *negationes*; *id* *est*, *quod* *malum*, *du*
operari *non* *sis* *lato* *formicator*, *homicida*, *fer-*
nerato, *peritus*, *inhonores*: *Sed* *appet* *amis-*
tiones, *piorum* *superem*, *fructus* *repositi*,
illos *qualiter* *iuxta* *genus* *suum*, *ac* *statum* *pro-*
ferat, *catitatem*, *patentiam*, *renuntia*, *in* *mar-*
rum *remissionem*, *caecis* *mortificationem*. *Hoc*
autem *Salvator* *indicauit* *parabolam* *homini* *cu-*

isdam ; qui hortum suum explorans , inventus
fuit arborem foliis viridem , ac fructibus ster-
ilem , quam illico mandauit herculano eradi-
candam : non quod males producere fructus
sed quod bonis non abundaret . Eadem de re
sa sicum maledicto perstrinxit , quam accedens
i ipsa die Palmatum , fructibus multam innenit
N . n . mensuris altius mali operi patrationem sed D .
vacationem a sustentia pietatis . Sunt autem haec
ad eo creta atque indubitate , ut nihil illo sit
Christi Evangelio familiarius : Multa simi-
litudo inuenitur et est , ex iubis demonstrantur , quod
non solum ergo , qui multa faciunt digni sunt mali
quibus inextinguibili ignis peractus est , sunt cum illis
condemnatos etiam eti , qui a bonis operibus re-
cas . I . eir . 6 . D . et al . I . ane pefit notam viuere
alem . Omnes ergo a . b . c . addit autem particulam
illa ita am . Ergo ut co sequentiam certam ac
videtur em : quod si plan ateret quis arborem
fructus afficerat sed nec aut lenit , consequtus est
quod ea solum de caula , exterminabitur . I . et
aliam : non habeat mali rationem .

Ut autem de nostro loquamur Evangelio
notis D. Chylosto. quod licet hoc generalius
ve in sū in quoconque hominī in sū, ac
conditione: quibus tamen apertis ac disser-
tatis hæc Chedrus predicavit ac lecturam, &
repetit. Lepis, dilates fuisse compenimus, qui-
bus pro te labores officia p[ro]p[ter]a deo p[ro]p[ter]a
pau[er]is ergo[ra]ndas adhuc tam absoluere li-
cerat mali. illi faciant, peccata non committant
alia, harum tanummodo defectu se ciant eradi-
candos, in ignemque deliciences semper
num. Hanc viem sequimur esse rationem, ob
quam Christus doctrina, quando eam S[an]cti ad nos
proponebat, datus vi obstat esse certabit in-
uenient, mentisque delitamentum, haec ut, refe-
rente Evangelista cum dilates quari subfannaret.
Auditibus omnia hæc Pho[ne]si qui erant nos
ri, & deri, nisi illum. Quis reuocat[ur] inter se col-
loquatur[ur] mes in pauperes boni distilatio-
ri facultates, quod ob id atterit unum lim pati-
r[ur]. Si furto eas rapuisse, si pati perem ad eas,
quas patitur angustias redigilem, si illi u[er]o no-
ribus graues lauiassem, si in mortuum inci-
di, et in merci causa non potuerit, op[er]ari, subiq[ue]
laboro manu in vicim consercirc, si vestibus
den dasset, concesserit. Verum enim vero, nec er-
go illum ad eas compitile calamitates, nec illi
quidquam debeo solvendum, nec vir quam ego
num vidi, nec habe aliquid, quod nini posse
esse em lumenio nisi vulnera sanem, vetnes,
fodres, inopiam; & quid me primit, illi meas di-

videre diuinas; ut hoc omittens damnatus intetremus. Ex doctrinam, & Christum detidebant predicationem. Detidebant enim. Idcirco hoc praesepit Christus (teste D. Chrysostoli) majori studentium fessore per predicare, modo verbis, modo historis. Verbis, multoties enim hoc te-
luit. 6. 38. petit. Date ergo dabitur vobis. Eadem mensura, quia mensurae sunt remeteremur vobis. Facite elemosynam ergo. Parabolis, scilicet serui, qui accepimus a Domino talentum abscondit in terra, nec dedidit ad viaram: ab eo quippe est elemosynam enlargim. Deinde parabola quinque virginum satuarum quae nullio alio, quam oleo indigebunt, scilicet misericordia. De seruo quoque economo infidelis, cui Dominus tradidit bona sea, quae ille conservus suis minime distribut liberaliter, sed tamen eos petentibus, eis pati biberet, & epulat, ventrique indulgeret.

Tandem quia mouent efficacius exempla,
quam verba, coelesti quadam eloquentia binas
propolunt historias. Nam futuram, diei nempe
extremi iudicii, quo cum sit malos leuerius pu-
nitur, cum tor tantisque habeat iustissimas co-
rum causas damnationis, easque possit vnico,
vel pluribus verbis expondere, noliti tamen sed
solum misericordia defectum, & aurariam
pauperes illis crimen voluit exprobare: Ite
maledicti in ignem eternum &c. Esuriri enim &
non sedis nisi manducare. Quid hoc Domine
in tanto malorum numero, nullos reperis ho-
munculos, abos facilegos, illos impatices, hos
vindictare sicut inimicos, quosdam epistles &c?
Vique sed illis intendit specificationem declarare,
quod praeteritis in dubium renocant pecuniarum
hydrosidi laborantes: Ite in ignem eternum,
non vos nefandorum criminum reos comminio,
qua perpetratisti, si hoc vniuersum vobis obij*io*
realebitur, quod agere reuulsis paixem date fa-
mescensibus potum suenitibus hospitium pre-
grinis, nudis vestimenta oppressi auxiliu, carce-
rum inclusis ergastulis patrocinium: hoc nam-
que solum sufficit, ut vos ignibus addicatis ius-
tus index semperimus. Ne forte obiecieris: hoc
Dilecti adhuc futurum praedicitur, multumque
temporis interstet, antequam hoc videtur anus,
aham subiungit ex præteritis historian, præ-
fensis scilicet Euangelij, qua realiter vera fuit
historia, ex iudicio plurimorum Sanctorum
Patrum. Inter quos, licet aliqui communiter
san vocem parabolam: scipios ipsi exponunt,
quod nomine parabol non intelligant quid in-
genito constituit, aut fabulum, sed veram histo-
riam quæ ducitur in exemplum, eorum que vo-

Iamus proponere aliquaque persuadere, quæ hec tanto est efficacior, quando est historia verior, quam facta parabola. Eo modo quo D. Paulus ait, quod Deus Abramum statuit in parabolam in illo sacrificio, quo Deo sicut Isaac offereretur. Accepti enim in parabolam, ita D. Chrysostomus. Reprehensus fuerat Consilium à Pharsacis, qui erant nite inter auarii, propterea ponit exemplum in *exemplum pauperum*, hoc in Lurabole veritatem. Accedit D. Ireneus, qui huc præcepit. D. Ireneus, figura triplum. Expositio parabolæ dicitur & paulisper Lazarum, sic progeditur: Non salutem restringit nobis pauperis & dixit Cor. His suffragatur & antiquus Tertullianus. Imaginem exsternali, cœcum b. Tertius, Li. de amnis pauperis & dixit?

Comuni calculo conuenientia Sancti Patres, habeat esse veram historiam, & ut laetem illam per singulas intredunt circumstantias: & exquisite interpretantur D. Chrysostomus, vnam complicant homiliam de epulione, & quantum de Lazarus D. Ambrosius expeditus & D. Hieronymus, & D. Cyprianus, D. Augustinus, D. Gregorius, utrum de illa edidit tractatum. Cenimuratu quia videmus ab Ecclesia Lazarum ut Sanctum celebrari, illi facella & Oratoria in Xe- nodochio conficerari in cibis revalis a populo honoratur. Ut autem hec magis designetur, (notariut D. Ambrosius & Dio. Chrysostomus.) Christus nomen eius expressit, ubi vero nomen alicuius exprimitur, historia signatur veritas: Parabola illa sunt locutus D. Chrysostomus, ubi exemplum ponitur & facientes nomina. Vt autem Paulus dicitur Abraham & propheca, & Lazarus & Ep. 18. Moyses, hic verus Lazarus. Si verus est Abraham, verus Lazarus. Hac regula probat D. Chrysostomus, Ep. 145. veram huius historiam de Iob: quia nomen eius, amicorum, ac filiorum exprimitur, D. Antonius Archiepiscopus Florentinus opinatur, han historiam configit in Hierusalem, ubi (citanus D. Damascenus) dices ille vivet, afflatus D. Zachariae patris D. Iohannis praecursoris: ut tibi certo constet, quod praecursor signat Diu. Chrysostomus, parum tibi profuturum, sanctis affecti ate coniungi, lecte adeo meritis precellant, ut hortum primus omnium, nempe D. Iohannes Baptista, situ dementris sis illudabilis; illo namque nihil obstat, ad tantam te rapient dia- boli cruciatum: *Frigida te be sanum.* Cognatus habeo prophetas ergo. Nihil nobis aliorum virtus prodeesse valeret. Adhuc S. Antoninus, quod insuper toti est notissimum Hierusalem dices ille, ha- bebar enim ibidem quinque fratres suos viros in celas illi duntis parts, & in republica vires primarios.

Hebr. 15. D. Cyp. Ho. de di. contra Marcio. II. Historia duntis & Lazarus via afflitionis & tristitiae. Ep. 17. & 4. c. 16. Luc. l. Ep. ad Marcel. & Ep. ad Paulam. Ep. 18. c In psal. 145. & 147. f. D. Cypri. Ho. 40. quis est ultima in Euang. Tom. 2. D. ANTO- NIN. 1. p. his. 43. c. 2. 5. 12. Concil. de Laz. ad finem. D. Cyp.

*In Theat. terre San-
cte.
Tract. 182
in Luc.
In c. 16.
Luc.*

Qui eadem, qua iste, vita viuebant, ut indicant verba eius ad Abraham: *Habeo quinque fra-
tres.* His optimè responderet, quod refert Adiectio-
minus qui in eius delineatione huius diuitis ep-
ulonis xdes specificè designat. Et Suares no-
stri temporis Episcopus qui terram Sanctam
perfluebat, de hac agens historia, testatur,
quod Hierosolymis sibi domus huius vetera ru-
dera demonstrarunt. Titus Episcopus Bostrie-
nus dicit quod in eadem urbe vixerit Lazarus,
ita fortunis omnibus vacuus, ut in solum nomi-
nem eius esset cuiuslibet notisimus; illos quoque
diuites Pharisæos, quibus Salvator prædicabat, & unum & alterum cognouisse. His ad-
do Ardiam Babylonium, auctorem antiquissimum, Apostolorum discipulum, qui refert, quod cum Christus huius iussit concionatus
exitum epulonis infelicitissimum, diuites audi-
tores exasperaverunt denno Christum Iudicare, quasi qui somnia, & fabulas plebi predicaret, ac
enim rat omnis, quo circa Christus illis iisdem ad-
stantibus, & oculatis testibus mortuum de fe-
pulchro renouavit, cui & precepit ut resili es-
set veritatis eorumque quæ Christus populo proponerat, qui & ea sic esse, testis ocularis af-
firmavit.

Hoc rectè convenit illi, quod nota D. Chrysostomus D. Lucam expresse signare, quod Christus hæc diuitibus illis avariis prædicans ab illis derideatur, eiusque dicta in parabolæ ac somnia vertereantur: *Deridebant eum Phari-
ses, qui erant avari.* Ut autem illos conve-
ceret, mortuum suscitavit, qui testimonium per-
hibet veritati, vobis autem qui Christum
professi estis (inquit D. Chrysostom.) de his si-
dem debet ingerere certiorum Dei verbum, qui
vobis hanc proponit historiam, quam si defun-
ti omnes sepulchris exsurgenter rediuerint, mo-
eundæ licet Angel'i convenient. An non ex-
pediens foret ò Domine, Deus hi: defunctum
suscitare qui nobis hanc proponet, ut testis
ocularis historiam? Minime tesponebit D. Chrys-
ostom., iam enim respondit Abraham epulo-
ni tal' quid exposcens: *Habent eis Prophetae,*
audiiani illos. O Pater Abraham, plurimi refert
defunctus rediuerint: Majori pollent efficacia
Moysæ & prophetæ, hoc est verbum Dei,
quod prædicant, quanto potius seruo Do-
minus iudicatur: Considera quod quisquis mor-
tuus est servus est, qui vero Sacra Scriptura lo-
quuntur, locutus est Dominus. Propterea etiam
procurius est, etiamque Angelus de celo descendat,
maxime omnium credendum est Scripturæ, nam

*Angelorum heros, mortuorum pariter ac viven-
tium Dominus, ipse eos condidit. Ipse idem hodie
nobis ore suo loquitur, noui signa proponit,
non fabulas quibus terrorum incutiat, sed cer-
tissimas veritates, quibus nos intruar, imo & ti-
more percussat: idcirco horitur nos D. Chry-
stomus, ut nobis hanc historiam ob mentis o-
culos ponamus, ita ut diebus eam singulis per-
curramus. Christum audiamus, cuius diuina
placeat, rogamus, misericordia, ut veritas haec
nostræ cordis vifera penetret, eique spiritum
infundat vivificum quo ad Deum à via nostra
mala convertatur.*

**§. 2. Huius diuitis supplicium sit ipsis exemplo
diuitibus, ut pæna Caini.**

Vtrinam nobis seruat example dives ille
ter in saustus; gravior enim nostra cense-
bitur ei ipsa, & nostra tentatio insur-
damnam, si postquam haec vide in us, des-
deres obdormiris. Notat D. Chrysostomus quod con-
tingit, dum Deus in ipsis l' a i m mundi primis in Ca-
litem intentat primo illi proditoris Cain fratrici-
da, qui diabolico labore, maledictus fratrem
se sanguine maculavit, cuius tantum existit; se-
lus, ut ipsi Deo ausus fuerit se huius neccis igna-
rum simulare, imo & commissum curare fa-
tricidium. Incandescit Deus; sceleris patriti
& sanguinis effusus vocibus, convenerunt ho-
mida: quem perpetuus denouet labrilibus,
tremoribus, exilio. Prolatâ hac ore Di-
no sententia, hoc additur, ac declaratur quod li-
get pœna, quibus addictus erat, Cain ellen in-
stilum, taurorum; sceleri condigne ob fratris ef-
fusum sanguinem: at amen lepto gravior ei-
us esset sententia, scundisque supplicium, qui
manum suam nittere in Cain eumque occide-
re sibi arrogaret: *Qui occideris Cain se pupillum Gai-
puicietur.* Miratur D. Chrysostomus, & quid hoc
rei Domine? Num foris gratius esse cen-
sibus patratum huius fratricidae homicidium,
quam eius fuerit, qui fratrem pro rium inter-
mit: Occidit Cainum casu Lamech & sine do-
lo, non de industria, non ex professo, nec hoc
agere prætendebat villo modo: credidit enim se
feram iaculo configere. Caini peccatum an non
hoc multò gravius, cum ex industria dà a ope-
ra, malitiose fratrem interemerit, nec alia de cau-
sa, nisi quia bonus erat? Haec tibi d'lectus testatur
Apostolus. Proper quod occidi illum. *Quoniam opera I. Iesu*,
eius maligna erant, fratris autem eius iusta. Non
sepius,

D.CHR.
Ho. 5. cii.